

Lausunto Vekko Oy:n Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena Vantaan kaupunginhallituksen lausuntoa Vekko Oy:n kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, UUDELY/5564/2019. Lausunnon määräaika on 20.5.2020.

Hankealue on voimassa olevassa yleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M), jolla on määräaikainen yhdyskuntateknisen huollon alue (et). Hankealueen eteläpuolelle on varattu jätteenkäsittelyaluetta (EJ). Vantaan uudessa yleiskaavassa 2020 ehdotuksessa hankealue on muutettu yhdyskuntateknisen huollon alueeksi ET-merkinnällä. Alue rajautuu eteläpuolelta Tilaa vaativan tuotanto- ja varastotoiminnan alueeseen (TT), Yhdyskuntateknisen huollon alueeseen (ET) ja maantie 152 (Kehä 4) linjaukseen. Yleiskaava 2020 ehdotuksen yleis- ja ajoitusmääräysten mukaan maantie 152 jatkeen varren uusien työpaikka-alueiden toteuttaminen ja työpaikka-alueiden laajentaminen on mahdollista vasta, kun maantie 152 jatke on käytettävissä, mutta määräys ei koske ET-alueita.

Hankkeella ei ole arvioitu olevan lainkaan merkittäviä kielteisiä vaikutuksia. Hankkeen myönteisiksi vaikutuksiksi on arvioitu, että se toteuttaa maakuntakaavassa ja yleiskaavassa osoitettua maankäyttöä, ja siten hankkeelle ei ole kaavallista estettä. Hankkeella on ollut vaikutuksia suunnitteilla olevan maantie 152:n sijaintiin ja maantien suunnittelu on otettu huomioon hankkeessa. Hankkeella ei arvioida olevan vaikutusta yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön paitsi vaihtoehdossa 5, jossa alueen jälkikäyttönä on teollisuus- ja logistiikka-alue.

Vaihtoehto 5:n on arvioitu aiheuttavan kohtalaisia kielteisiä liikenteellisiä vaikutuksia, jos maantietä 152 ei ole toteutettu. Kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia hankkeesta aiheutuisi myös maisemaan. Hankkeen maisemavaikutuksia onkin arvioitu melko monipuolisesti, niissä on painotettu fyysisessä maisemassa tapahtuvien muutoksien visuaalista merkittävyyttä eli vaikutuksia maisemakuvaan. Hankkeella on arvioitu täytön korkeudesta riippuen olevan joko kohtalaisia tai vähäisiä kielteisiä vaikutuksia. Maisemakuvan muutos on paikoin jopa erittäin merkittävä varsinkin niissä kohteissa, joista avautuu suoria esteettömiä näkymiä kohti hankealuetta. Maisemakuvaa hallitseva täyttömäki voi muuttaa pienipiirteisen maalaismaiseman luonnetta ja kulttuuriympäristön arvoja. Vaikutukset maa- ja kallioperään olisivat myös kohtalaisen kielteisiä, koska ottomäärä on niin suuri ja muutos kallioperässä jää pysyväksi.

Hankkeen ajallinen kesto kiviaineen louhinnan ja tuotannon osalta kestäisi pisimpään vaihtoehdossa 1 ja 2, noin vuoteen 2070. Vaihtoehdossa 3, 4, ja 5 noin vuoteen 2030. Lisäksi ylijäämämaiden loppusijoitus jatkuisi vaihtoehdossa 1 vuoteen noin vuoteen 2140 ja vaihtoehdossa 2 vuoteen 2120. Hankevaihtoehdossa 5 alue muuntuisi pysyvästi teollisuus- ja logistiikka-alueeksi kiviaineen louhinnan ja tuotannon jälkeen. Näin pitkäkestoisina hankkeet ovat ristiriidassa voimassa olevan yleiskaavan voimassa olevan yleiskaavan määräaikaisen yhdyskuntateknisen huollon alue (et) merkinnän kanssa.

Hankkeella arvioidaan olevan vähäisiä kielteisiä vaikutuksia kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen, koska elollinen luonto häviää hankealueelta, jossa arvioinnin mukaan ei ole erityisiä

luontoarvoja. Hankkeen vaikutukset ilmastoon arvioidaan vähäisiksi. Ilmastovaikutuksia oli arvioitu kuljetusten ja työkoneiden polttoaineen kulutuksesta aiheutuvan hiilidioksidipäästöjen perusteella. Hankealue sijaitsee lähellä kiviaineksenkäyttökohteita, jolloin kuljetusmatkat jäävät lyhyiksi. Hankealueen hiilinieluna toimivien maaperän ja kasvillisuuden häviämisen vaikutusta ei arvioitu.

Hankkeen vaikutukset pintavesiin on arvioitu merkityksettömiksi tai vähäisiksi. Suurimmat vaikutukset syntyvät hankkeen aloitusvaiheessa, jolloin hankealueen pintaraivauksen seurauksena voidaan olettaa syntyvän vähäistä ja lyhytkestoista kiintoaines-, ravinne- ja humuskuormitusta, jonka vaikutusalue on pieni. Myös täyttövaiheessa saattaa syntyä vähäistä kiintoaines-, ravinne- ja humuskuormitusta, jonka vaikutusalue on kuitenkin pieni. Hankkeen meluvaikutukset on arvioitu meluntorjuntatoimet huomioiden vähäiseksi kielteiseksi. Hankkeen melutasot ovat asuin- ja lomarakennusten kohdalla selvästi alle 55 dB päiväohjearvon ja 50 dB yöohjearvon kaikissa työvaiheissa ja vaihtoehtoissa. Äänekkäimmät työvaiheet ajoittuvat hankkeen alkuvaiheeseen, kun porataan nykyisen maanpinnan tasolla. Hanke aiheuttaa tärinää, jolla on vähäisiä kielteisiä vaikutuksia.

Hankkeella ei ole arvioitu olevan merkittäviä kielteisiä vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen. Hanke ei vaikuta asuinalueisiin kohdistuvaan, meluun, pölyyn, tärinään tai liikenneturvallisuuteen. Merkittävin haitta on jokamiehenoikeudella käytetyn metsäalueen supistuminen hankealueen kohdalla.

On hyvä, että selostuksessa on ehdotukset pintavesivaikutusten, pohjavesivaikutusten, liikenteen vaikutusten, meluvaikutusten, ja pölyvaikutusten seuraamiseksi. Selostuksessa on esitetty myös eri vaihtoehtojen välinen vertailu. Kaupunki katsoo, että hankkeen vaikutuksia on kokonaisuutena arvioitu monipuolisesti ja hyvin, ja arvioinnin tulokset on esitetty riittävän selkeästi. Kaupunki kiinnittää erityistä huomiota ympäristönäkökohtien huomiointiin jatkovalmistelussa.